

Mál nr. 338/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Orsakatengsl. Sönnun.

Gögn.

13. Málskot móttakið 22. september 2023, ásamt fylgiskjölum.
14. Bréf V dags. 9. október 2023, ásamt fylgiskjölum.
15. Viðbótarathugasemdir M, dags. 8. nóvember 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að umferðaróhapp hafi orðið er bifreiðarnar A og B mættust í Viðarási í Reykjavík þann 20. maí 2022. M var farþegi í bifreiðinni A sem ekið var yfir á öfugan vegarhelming og lenti þar framan á bifreiðinni B. Hafði ökumaður A, eiginmaður M, orðið fyrir truflun vegna ungra barna sinna sem sátu í aftursæti bifreiðarinnar sem leiddi til þess að hann sneri upp á sig til að líta til þeirra sem varð þess valdandi að hann ók yfir á öfugan vegarhelming. M tilkynnti líkamstjón sitt til V sem hafnaði bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu A með bréfi dags. 23. september 2022. Byggði V höfnun sína á hraða- og höggkraftsútreikningi, svokölluðum PC-crash útreikningi.

M vísar til þess að höfnun V byggji eingöngu á einu skjali, þ.e. PC-crash skýrslu sem aflað var einhliða, sem eitt og sér getur ekki haft úrslitaþýðingu við mat á því hvort umferðarslys hafi valdið tjóni í skilningi skaðabótalaga. Byggir M á því að nefndin hafi þegar í máli nr. 90/2023 fjallað um mál eiginmanns M sem var ökumaður bifreiðarinnar umrætt sinn. Niðurstaða þess máls var að líkamstjón eiginmanns M var talið bótaskyld. Í kjölfar þess úrskurðar var farið fram á að V staðfesti bótaskyldu vegna máls M. Var því hafnað af hálfu V. M óskar eftir því að nefndin staðfesti að í bótaskyldu felist m.a. skylda til greiðslu kostnaðar vegna hefðbundinnar gagnaöflunar, s.s. öflunar læknisvottorða, greiðslu kostnaðar við öflun matsgerðar þar sem lagt er mat á afleiðingar slyssins og endurgreiðslu útlagðs sjúkrakostnaðar vegna meðferðar vegna afleiðinga slyssins hjá læknum og sjúkraþjálfara.

Í bréfi sínu til nefndarinnar ítrekar V fyrri afstöðu sína og tekur jafnframt fram að það hafi hafnað greiðsluskyldu þar sem ekki hafi verið sýnt fram á orsakatengsl milli umrædds slyss og meintra líkamsáverka M. Gögnin bendi ekki til að heilsutjón geti hafa hlotist af atvikinu. V hafi ekki verið að hafna bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A. Leggur V áherslu á að gerður sé greinarmunur á bótaskyldu og fjárkröfu sem sett er fram á grundvelli hennar. Bótaábyrgð takmarkast við að orsakatengsl séu til staðar milli slyssins og meints líkamstjóns M og að tjónið sé sennileg afleiðing slyssins. Afstaða V byggji á að M hafi ekki sannað umfang tjóns síns og þar með ekki sýnt fram á orsakatengsl. Ágreiningur snýst því um ákvörðun V að greiða ekki fyrir gagnaöflun áður en matsgerð liggur fyrir og bendir á tilgreinda úrskurði nefndarinnar sem hafa fjallað um slíkan ágreining. Það sé í höndum M að sýna fram á tjón sitt, sbr. meginreglur um sönnun í skaðabóta- og vátryggingarétti. Samkvæmt dómaframkvæmd er ekki nægilegt til sönnunar um orsakatengsl á milli atburðar og tjóns í líkamstjónamálum að hugsanlegt geti verið að um slík tengsl sé að ræða, heldur þurfi að vera nokkuð víst og í öllu falli meiri líkur en minni fyrir því að orsakatengsl séu í raun og veru fyrir hendi. Gögn málsins sýni fram á að um lágorkuárekstur hafi verið að ræða sem nánast ómögulegt sé að hafi valdið varanlegu líkamstjóni. Hafnar V því að til staðar sé greiðslu úr ábyrgðartryggingu ökutækisins A vegna varanlegra afleiðinga á heilsufar M þar sem M hafi ekki tekist að sanna orsakatengsl á milli umferðaróhappsins og þeirra einkenna sem M telur að rekja megi til þess. Vísar V til dóms Landsréttar í máli nr. 877/2018 og nokkurra úrskurða nefndarinnar máli sínu til stuðnings.

Í viðbótarathugasemdum sínum hafnar M málatilbúnaði V. Málið snúist ekki eingöngu um þá staðreynd að með höfnun V hafi það m.a. hafnað að greiða kostnað í tengslum við gagnaöflun vegna málsins heldur hefur V hafnað bótaskyldu í málinu að öllu leyti. Í höfnuninni felst að V hefur hafnað því að greiða kostnað í tengslum við gagnaöflun vegna málsins en einnig hefur V neitað að endurgreiða M útlagðan kostnað sem hún hefur orðið að leggja út fyrir vegna afleiðinga slyssins og bætur fyrir tímabundið atvinnutjón. Í málinu séu fyrirbyggjandi læknisfræðileg gögn sem staðfesta óvinnufærni og

staðfesta þörf hennar á sjúkraþjálfunarmeðferð í kjölfar slyssins vegna afleiðinga þess. Vísar M til þess að tilvísun í fyrirbyggjandi PC-crash skýrslu hafi ekkert gildi. Bendir M á að ætla megi að Landsréttur hafi snúið frá þeirri röngu framkvæmd sem viðhöfð var í dómi réttarins í máli nr. 877/2018 með dómi sínum í máli nr. 526/2021. Elur M ljóst að V beri að greiða fyrir hefðbundna gagnaöflun sem þörf er á til þess að skera úr um það hverjar afleiðingar slyssins séu í skilningi skaðabótalaga (þ.m.t. orsakatengsl). Slíkur kostnaður einn og sér felur í sér tjón í skilningi 1. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar og er tjón sem M hefði ekki orðið fyrir ef ekki hefði komið til slyssins. Ítrekar M að ábyrgðargrundvöllurinn í málinu er lögbundin hlutlæg ábyrgð sem vátryggingarskylda er vegna.

Álit.

Ágreiningur þessa máls varðar það hvort líkamleg einkenni M megi rekja til árekstursins þann 20. maí 2022. Samkvæmt almennum sönnunarreglum ber M ber sönnunarbyrði um að hún hafi hlotið líkamstjón í árekstrinum. Af leiðréttri skýrslu um hraðaútreikning dags. 31. mars 2023 sem V aflaði má ráða að áreksturinn hafi verið vægur. Myndir af tjóni á bifreið M benda hins vegar til þess að nokkuð högg hafi komið á bifreiðina A. Viðgerðarkostnaður á bifreið B nam samkvæmt fyrirbyggjandi yfirliti verkstæðis kr. 587.889 sem bendir einnig til nokkurs höggs. Líta verður heildstætt á öll þau gögn sem liggja fyrir, einnig læknisfræðileg gögn þegar tekin er afstaða til þess hvort M hafi orðið fyrir líkamstjóni við áreksturinn. Er slíkt mat einstaklingsbundið og ræðst af fjölda þátta hverju sinni. Það að nefndin hafi talið í úrskurði sínum í máli nr. 90/2023 að eiginmaður M ætti rétt á bótum fyrir líkamstjón vegna sama atviks, leiðir ekki sjálfkrafa til þess að sama niðurstaða verði í máli M. Af þeim læknisfræðilegu gögnum sem liggja fyrir nefndinni má ráða að M leitaði samdægurs á læknavaktina Háaleitisbraut og kvartaði undan verkjum í bakinu öllu og vinstra megin í háls hrygg. Hóf hún meðferð hjá sjúkraþjálfara þann 3. ágúst 2022, rúmlega 2 mánuðum eftir umferðarslysið skv. yfirliti yfir meðferðir sjúkraþjálfara dags. 18. janúar 2023. Samkvæmt vottorði dags. 29.08.2022 leitaði M á heilsugæsluna þann dag og kemur þar fram að M sé enn að glíma við verki í hálsi og efri hrygg. Liggja fyrir tvö vottorð til atvinnurekanda v/fjarvista, dags. 1. september 2022 og 11. nóvember 2022 þar sem vottað er um 62,5% vinnufærni frá 15. ágúst 2022 til 11. janúar 2023. Í vottorðum kemur ekki fram ástæða óvinnufærni að hluta né hvers vegna upphagsdagur óvinnufærni sé 15. ágúst 2022 sem er 14 dögum áður en M leitaði til læknis. Ekki er vottað um fleiri komur M til læknis eftir 29. ágúst 2022 vegna afleiðinga slyssins og þá liggur sjúkrasaga M fyrir umferðarslysið ekki fyrir í málinu. Þá liggur ekki heldur fyrir vottorð frá sérfræðingi eða sérstakt mat á orsakatengslum milli umrædds árekstrar og tímabundinna eða varanlegra afleiðinga hans á líkamlegt ástand M. Á grundvelli alls framangreinds, og með vísan til heildstæðrar skoðunar á fyrirbyggjandi gögnum, er vafi um að orsakatengsl séu fyrir hendi og verður M að bera hallann af því. Í því felst að M hefur ekki sýnt fram á að hún eigi rétt til bóta, t.d. sjúkrakostnaðar eða annars fjártjóns skv. 1. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993 eða annarra bóta skv. ákvæðum sömu laga úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta vegna tímabundins tekjutaps, sjúkrakostnaðar eða annars fjártjóns úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A hjá V.

Reykjavík, 12. desember 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir